

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	REL: Aktgjykimi i Hagës përballë historisë së luftës së Kosovës! Top Albania Radio
ADRESA	https://www.topalbaniaradio.com/rel-aktgjykimi-i-hages-perballe-historise-se-luftes-se-kosoves/
BURIMI	topalbaniaradio.com
GJENDJA	online

KOHA

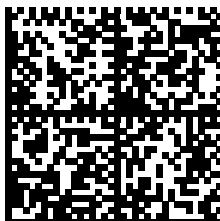
KAPUR NGA NE	17 shtator 2026, 16:20:14 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 900 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	17 shtator 2026, 16:19:01 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	cbb219d9c665b89a6d3f0981baecb7987dc069ec8a74dc6c187b774289f5d613
TEKSTI	43338cee0f5ea977d75f77e7879b9154481f702c9f34f2e1e79dc84a982cc2f5
PAMJA	5ce12d57bd156698c9d234134d829a00b66557c523b02ab741b1b42f26dab4c4

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	43d3cb688aa4530e145aeb832a9c1022af6ddf4dbe8f3a35868c623d1e3d0b7b
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	565d15129a3a8f2c33135848c08d2b7db1d78c2d7a3d3b93f84b73cbde96b20f
ANKORIMI	submitted — dërguar, ende pa bllok <i>Deri te blloku, kjo provon integritetin, jo kohën.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërën nga tri gjendjet — **nuk u gjet**, **në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahazo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

https://scan.stamles.eu/verify/43d3cb688aa4530e145aeb832a9c1022af6ddf4dbe8f3a35868c623d1e3d0b7b

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

Aktualitet Rajoni

REL: Aktgjykimi i Hagës përballë historisë së luftës së Kosovës!

Ervin Nikolla

17 Shtator 2026

Rrahman Osmani (RFE/RL)

Një gjykatë mund të përcaktojë se kush është penalisht përgjegjës për një krim.

Por, dokumentet, dëshmitë dhe konstatimet që prodhon një proces gjyqësor mund të jetojnë shumë më gjatë se vetë gjykimi.

Kjo i jep një dimension tjetër aktgjykimit të 16 shtatorit ndaj katër prej figurave më të larta të **Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës**: Hashim Thaçit, Kadri Veselit, Rexhep Selimit dhe Jakup Krasniqit.

Dhomat e Specializuara të Kosovës, me seli në Hagë, i shpallën të katërt fajtorë për krime lufte dhe i dënuan me nga 13 deri në 25 vjet burg.

Ata u shpallën të pafajshëm për krime kundër njerëzimit.

Aktgjykimi është i shkallës së parë dhe përcakton përgjegjësinë penale të katër individëve, jo të UÇK-së si organizatë.

Por, përtej fatit juridik të tyre, procesi ka prodhuar një arkiv të gjerë dëshmish, dokumentesh dhe konstatimesh për krimet, strukturat e UÇK-së dhe rolin e drejtuesve të saj.

Në aktgjykim, paneli konstatoi përgjegjësi penale të të akuzuarve për ndalimin arbitrar të 385 personave, trajtimin mizor të 49, torturimin e 303 dhe vrasjen e 96 personave.

Gjykatësit konstatuan, gjithashtu, se katër të akuzuarit kontribuan ndjeshëm në një “qëllim të përbashkët kriminal” për shënjestrimin e personave të perceptuar si kundërshtarë të synimeve politike ose ushtarake të UÇK-së.

Këto janë konstatime juridike të një gjykate të shkallës së parë.

Por, së bashku me materialin e administruar gjatë procesit, ato tashmë bëhen pjesë e një arkivi shumë më të gjerë për luftën e Kosovës.

Pikërisht këtu takohen – ose përplasen – drejtësia, historia dhe kujtesa kolektive.

Për historianët dhe sociologët me të cilët bisedoi Radio Evropa e Lirë, kjo nuk do të thotë se një aktgjykim mund ta shkruajë historinë. Por, ai mund të bëhet një prej burimeve përmes të cilave ajo interpretohet – veçanërisht për brezat që luftën nuk do ta njohin nga përvoja e drejtpërdrejtë.

“Nëse verdikti mbetet si i tillë, në rastin më të keq, do të ndikojë në krijimin e një narracioni të dytë për natyrën e UÇK-së”, thotë për Radion Evropa e Lirë Ibrahim Gashi, profesor i Historisë në Universitetin e Prishtinës.

Florian Bieber, drejtor i Qendrës për Studime të Evropës Juglindore, nuk pret që aktgjykimi të ndryshojë në mënyrë thelbësore narrativën historikë për luftën e Kosovës.

“Dyshoj se do të ndodhë. Aktgjykimet e mëparshme të Tribunalit Penal Ndërkombëtar për ish-Jugosllavinë dhe gjykatave të tjera nuk i kanë ndryshuar në mënyrë thelbësore narrativën historikë”, thotë Bieber për Radion Evropa e Lirë.

Për të, duhet bërë një dallim themelor ndërmjet punës së gjykatës dhe asaj të historianit.

Procesi penal kërkon të përcaktojë nëse individë konkretë mbajnë përgjegjësi penale për krime konkrete. Historia kërkon një pamje më të gjerë: kontekstin politik dhe ushtarak, zhvillimet në terren, raportet mes strukturave dhe shoqërisë dhe një shumëllojshmëri burimesh që nuk kanë domosdoshmërisht të njëjtën peshë në një sallë gjyqi.

Në rastin Thaçi dhe të tjerët, një prej çështjeve qendrore ishte mënyra se si funksiononte UÇK-ja dhe raporti i katër të akuzuara me strukturat e saj.

Bieber thotë se shumica e studiuesve dhe vëzhguesve e kanë parë UÇK-në si një strukturë relativisht të decentralizuar, pa një hierarki të fortë, dhe nuk pret që një aktgjykim i vetëm ta përmbysë këtë interpretim.

Por, kjo nuk e bën procesin gjyqësor të parëndësishëm për historianët.

Në gjykim u dëgjuan më shumë se 130 dëshmitarë dhe u administrua një sasi e madhe materiale.

Për studiuesit, vlera e një procesi të tillë mund të jetë jo vetëm te përfundimet juridike të gjykatës, por edhe te materiali që ai ka nxjerrë në sipërfaqe.

“Sigurisht që kjo do t’i nënshtrohet hulumtimit. Do të theksoja se ekziston një dallim ndërmjet asaj që është interesante dhe relevante për një hetim penal dhe hulumtimit historik. Pyetjet janë të ndryshme, pasi historia rrallë merret me përcaktimin e përgjegjësisë. Megjithatë, historianët e konfliktit dhe të UÇK-së do të duhet të merren me këtë rast”, thotë Bieber.

Gashi e sheh aktgjykimin si një burim që historianët duhet ta shqyrtojnë, por jo si dokumentin që mund ta përcaktojë i vetëm historinë e luftës.

“Mendoj që kjo do të jetë vetëm një prej referencave, jo më tepër. Pra, vetëm një referencë. Një mori librash janë shkruar që e kanë një narracion të qëndrueshëm dhe që korrespondojnë me faktet që kanë ndodhur në terren”, thotë Gashi.

Ai përmend, mes të tjerëve, autorë dhe ish-zyrtarë perëndimorë si Madeleine Albright, Wesley Clark, James Pardew dhe Marc Weller, të cilët kanë shkruar për luftën, diplomacinë dhe ndërhyrjen ndërkombëtare në Kosovë.

Sipas Gashit, historiografia nuk do të mbështetet vetëm në dokumentet gjyqësore.

Dëshmitë e protagonistëve, burimet ndërkombëtare, historia gojore dhe përvoja e popullatës civile do të mbeten pjesë e materialit mbi të cilin do të shkruhet historia e konfliktit.

Edhe vetë aktgjykimi i 16 shtatorit nuk e ka marrë ende formën e tij përfundimtare.

Ai është i shkallës së parë dhe përfundimet e tij mund të sfidohen në apel – një tjetër arsye pse pesha e tij afatgjatë në histori nuk mund të përcaktohet ende.

Por, historia akademike është vetëm njëra pjesë e kësaj çështjeje.

Tjetra është kujtesa kolektive, apo mënyra se si një shoqëri e mban mend, interpreton dhe ua transmeton brezave ngjarjet e së kaluarës.

Për Shemsi Krasniqin, profesor i Sociologjisë në Universitetin e Prishtinës, ndikimi i aktgjykimit brenda Kosovës mund të jetë më i kufizuar.

Ai argumenton se për një pjesë të madhe të shoqërisë kosovare, perceptimi për luftën nuk është krijuar nga dokumentet gjyqësore, por nga përvoja e drejtpërdrejtë.

“E vërteta jonë është ajo e vërtetë, të cilën e kemi përjetuar me jetën tonë, me vuajtjen tonë, me dhimbjet tona, me përpjekjet, me angazhimet, me djersën e me gjakun, me të gjitha. Ndërsa, ndërkombëtarët janë më të ftohtë në këtë aspekt. Ata i shohin gjërat sipas letrave, sipas vendimeve institucionale dhe nuk e kanë ndjesinë që e kemi ne”, thotë Krasniqi për Radion Evropa e Lirë.

Për këtë arsye, ai nuk pret që aktgjykimi ta ndryshojë rrënjësisht mënyrën se si lufta dhe UÇK-ja kujtohen sot brenda Kosovës.

“Përbrenda Kosovës, nuk besoj që do të ketë ndikim në këtë aspekt, për shkak se populli i Kosovës e di shumë mirë historinë e vet, është shumë i vetëdijshëm për vlerat e UÇK-së, për vlerat e luftës për liri, për domosdoshmërinë e luftës për liri”, thotë Krasniqi.

Por, me kalimin e kohës, raporti mes përvojës së drejtpërdrejtë dhe dokumenteve mund të ndryshojë.

Kjo bëhet veçanërisht e rëndësishme kur vëmendja zhvendoset nga brezi që e ka përjetuar luftën tek ai që do ta njohë atë vetëm përmes librave, arkivave, filmave, dëshmimeve dhe vendimeve gjyqësore.

“Është rrethanë komplekse që e vështirëson situatën. Por, të bëhemi parashikues se si do të shpjegohet historia pas 25 vjetësh ose 50 vjetësh, është pak e vështirë. Nuk e dimë se çfarë ngjarjesh të tjera do të ndodhin ndërkohë dhe cilët narrativë do të konsolidohen dhe cilët do të dominojnë, rreth cilëve do të ketë pajtueshmëri ose konsensus”, thotë Krasniqi.

Një luftë me narrativë të ndryshëm

Aktgjykimi i 16 shtatorit nuk hyn në një histori të luftës që po shkruhet për herë të parë nga një gjykatë.

Para tij ekziston tashmë një korpus aktgjykimesh ndërkombëtare për krimet e kryera në Kosovë.

Tribunali Penal Ndërkombëtar për ish-Jugosllavinë u ka shqiptuar disa dënime ish-zyrtarëve të lartë politikë, ushtarakë dhe policorë serbë për krimet e kryera në Kosovë.

Megjithatë, aktgjykimet ndërkombëtare nuk u kanë dhënë fund përplasjeve rreth mënyrës se si interpretohen luftërat e viteve ‘90.

“Përvoja e aktgjykimeve të gjykatave ndërkombëtare në formësimin e narrativëve historikë nuk është inkurajuese. Gjatë 25 vjetëve të fundit, aktgjykimet shpesh janë pranuar vetëm kur janë përshtatur me narrativin kombëtar dhe janë refuzuar kur nuk janë përshtatur”, thotë Bieber.

Ai pret që edhe aktgjykimi ndaj Thaçit, Veselit, Selimit dhe Krasniqit të lexohet në mënyra të ndryshme në Kosovë dhe në Serbi.

“Do të prisja që nacionalistët serbë të ndihen të vërtetuar në pikëpamjet e tyre, duke injoruar faktin se shumë më tepër oficerë serbë janë dënuar për krime më të rënda, për të mos përmendur shumë të tjerë që nuk janë gjykuar fare. Ndërsa në Kosovë tashmë po shohim një refuzim të bazuar në argumentin e gabuar se aktgjykimi, në njëfarë mënyre, kërcënon të dhënat historike”, thotë Bieber.

Gashi, po ashtu, pret që qarqet nacionaliste në Serbi ta përdorin aktgjykimin si argument për narrativin e tyre mbi luftën në Kosovë.

Dhe, për këtë arsye, ai thotë se puna e historianëve bëhet edhe më e rëndësishme.

“Ne, historianët, kemi shumë detyrë të përdorim argumente nga memoria kolektive, nga dëshmitë që japin protagonistët e ndryshëm, përmes asaj që quhet histori gojore, si dhe duhet të marrim referencat e autorëve perëndimorë që kanë pasur qasje dhe informacion nga treguesit”, thotë Gashi.

Por, kalimi i kohës ngre edhe pyetjen se sa gjatë mund të ruhet kujtesa e drejtpërdrejtë për luftën.
Krasniqi beson se ajo do të vazhdojë të përcillet për dekada.

“Unë jam i sigurt që për kohë të gjatë, sigurisht do të shkojnë dekada dhe kjo përvojë nuk do të harrohet. E si do të harrohet kjo, që është e dokumentuar, e vizualizuar, e shkruar, e estetizuar më pas me krijime artistike, letrare, filmike etj? Nuk do të harrohet”, përfundon historiani./REL

LAJME TË NGJASHME

U përfshi në konfliktin e përgjakshëm, Alket Rizai i zhdukur prej 4 ditësh!
Autoritetet greke dyshojnë se mund të jetë fshehur në Shqipëri!

1 MIN

Pas vendimit të Hagës për ish-krerët e UÇK-së, Richard Grenell publikon foton e Bleona Qeretit me bluzën kuqezi!

1.5 MIN

Shoqata Evropiane e Gjyqtarëve kundër projektligjit për pagat e gjyqtarëve: Po anashkalohet Kushtetuesja!

1.5 MIN

Kontrolle intensive të policisë rrugore në rrugët e Fierit, 694 gjoba për shpejtësi në një javë!

1.5 MIN

Kuvendi i Shqipërisë del me deklaratë pas aktgjykimit në Hagë: Nuk mund të barazohet agresori me viktimën

1 MIN

MË TË LEXUARAT

Të paguhesh për të lexuar, kjo po ndodh në Singapor!

Papa Leoni XIV paralajmëron për rrezikun e Inteligjencës Artificiale!

Majko përlotet pas vendimit për ish-liderët e UÇK: Dramë njerëzore e jashtëzakonshme, mund të cenojë historinë!

Lorenc Hasrama: “Kam zgjedhur të jap më të mirën, festivalet...”

Nga Guardian te Reuters dhe Al Jazeera, çfarë shkruajnë mediat ndërkombëtare për vendimin e Gjykatës së Hagës për liderët e UÇK-së

Ky është monoliti më i madh në Afrikë dhe një nga më të mëdhenjtë në botë...

Sot verdikti i Hagës/ Konjufca: Presim vetëm një vendim, lirim e katër ish-krerëve të UÇK-së

Charles Smith kryeson trupin gjykues në Hagë

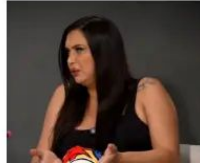

Trupi gjykues: Të katërt ish-anëtarët e UÇK-së penalisht përgjegjës për krime lufte

LAJMI I FUNDIT/ Kadri Veseli dënohet me 18 vite burg

EDITORI SUGJERON

Pamja këtu është e ri-koduar për ta futur në dokument. Artefakti autoritar është skedari WebP i ruajtur, dhe hash-i i tij është ai i shtypur te faqja e parë — pra dallimi është i verifikueshëm, jo i fshehur.